

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Drepturile electorale

i N F O L e x

POCA/491/126354

Prof. univ. dr. Gheorghe Bică
expert calitate educație juridică

Universitatea Spiru Haret

<https://infolex.snsr.ro/>

<http://spiruharet.ro>

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- Alegerea autorităților publice reprezintă o condiție esențială a democrației. Prin alegeri cetățenii participă la guvernare și prin votul lor pot influența viața politică. Totodată, alegerile libere conferă legitimitate organelor statului care exercită puterea politică.
- Ansamblul normelor juridice care reglementează relațiile sociale care privesc drepturile electorale, modul de organizare și desfășurare a alegerilor, precum și stabilirea rezultatelor acestora formează dreptul electoral.
- Într-un stat democratic participarea la guvernare a poporului este asigurată prin alegeri libere și corecte. Astfel, poporul își deleagă puterea unor reprezentanți, prin alegeri, pentru o perioadă determinată, care decid în numele acestuia, fără a-l consulta decât în cazurile expres prevăzute de dispozițiile legale (referendum).

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

- Dreptul oricărui cetățean de a participa la guvernare este un drept fundamental al omului, consacrat prin Declarația Universală a Drepturilor Omului.
- **Art. 21 din Declarație** stabilește că:
  - a) orice persoană are dreptul de a lua parte la conducerea treburilor publice ale țării sale, fie direct, fie prin reprezentanți liber aleși.
  - b) orice persoană are dreptul de acces egal la funcțiile publice din țara sa.
  - c) voința poporului trebuie să constituie baza puterii de stat; această voință trebuie să fie exprimată prin alegeri nefalsificate, care să aibă loc periodic prin sufragiu universal, egal și exprimat prin vot secret sau urmând o procedură echivalentă care să asigure libertatea votului.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

- Dreptul oricărui cetățean de a participa la guvernare a fost reluat și de alte documente internaționale, cum ar fi Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, care în art. 25 statuează că orice cetățean are dreptul și posibilitatea, fără nici o deosebire, în special de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau orice altă opinie, origine națională sau socială, avere, naștere sau întemeiată pe orice altă împrejurare, și fără restricții nerezonabile:
  - a) de a lua parte la conducerea treburilor publice, fie direct, fie prin intermediul unor reprezentanți liber aleși;
  - b) de a alege și a fi ales, în cadrul unor alegeri periodice, oneste, cu sufragiu universal și egal și cu scrutin secret, asigurând exprimarea liberă a voinței alegătorilor;
  - c) de a avea acces, în condiții generale de egalitate, la funcțiile publice din țara sa.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- Prin art. 3 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale este consacrat „Dreptul la alegeri libere” care stabilește că „Înaltele Părți Contractante se angajează să organizeze, la intervale rezonabile, alegeri libere cu vot secret, în condiții care să asigure libera exprimare a opiniei poporului cu privire la alegerea corpului legislativ”.
- Statul trebuie să garanteze cetățenilor săi dreptul de a participa la viața publică și în acest sens să asigure cadrul legal pentru desfășurarea alegerilor și a permite fiecărui cetățean, în condițiile legii, să-și exprime prin vot opțiunea electorală sau să participe la referendum.
- Prin alegeri, cetățenii își exprimă poziția lor față de un candidat pentru o funcție eligibilă în organele statului, centrale sau locale, sau față de o problemă de interes național supusă dezbaterii publice.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

- Constituția României, în art. 2 intitulat **Suveranitatea** stabilește că „suveranitatea națională aparține poporului român, care o exercită prin organele sale reprezentative, constituite prin alegeri libere, periodice și corecte, precum și prin referendum și că nici un grup și nici o persoană nu pot exercita suveranitatea în nume propriu.”
- Prin urmare, suveranitatea națională înseamnă că poporul acționează în baza voinței proprii care se exercită prin alegeri libere, la anumite intervale de timp și cu respectarea dispozițiilor legale. De aici, rezultă că puterea de stat se întemeiază pe suveranitatea poporului care se exprimă, fie indirect, prin organele sale reprezentative, alese, fie direct prin referendum.
- Una din modalitățile prin care poporul participă la actul de guvernare este alegerea organelor statului⁶. Acest lucru se concretizează prin dreptul de a alege, dreptul de a fi ales și dreptul de revocare, numite drepturi electorale.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- Drepturile electorale sunt drepturi exclusiv politice, întrucât pot fi exercitate numai de către cetățenii cu drept de vot, în scopul participării acestora la guvernare.
- Dreptul de a alege este un drept fundamental, recunoscut și garantat tuturor cetățenilor și exprimă dreptul acestora de a-și exprima opțiunea cu privire la alegerea unor candidați în anumite organe ale statului.
- Dreptul de a fi ales este tot un drept fundamental, recunoscut și garantat tuturor cetățenilor, potrivit căruia orice cetățean, îndeplinind condițiile prevăzute de lege, poate participa la orice funcție eligibilă în organele statului.

i N F O L e x

POCA/491/126354

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- Dreptul de revocare este un drept pe care îl au toți cetățenii cu drept de vot și poate fi exercitat în anumite cazuri expres prevăzute de Constituție și lege. Acesta se exercită prin referendum.
- Președintele României poate fi revocat din funcție în condițiile art. 95 alin. 3 din Constituție care stabilește că „Dacă propunerea de suspendare din funcție este aprobată, în cel mult 30 de zile se organizează un referendum pentru demiterea Președintelui”.

i N F O L e x

POCA/491/126354

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- Relațiile sociale care privesc alegerea prin vot a deputaților, senatorilor, șefului statului și autorităților locale sunt reglementate de dreptul constituțional, deoarece prin natura și conținutul lor sunt relații constituționale, adică apar în procesul instaurării, menținerii și exercitării puterii.
- Normele juridice denumite și norme electorale sunt înscrise în Constituție și în legea electorală și indică direct și eficient caracterul democratic sau nedemocratic al unui sistem constituțional. Aceste norme sunt cercetate sub denumirea de sistem electoral sau drept electoral.
- Normele electorale stabilesc drepturile electorale, condițiile pe care trebuie să le îndeplinească o persoană pentru a fi beneficiarul acestora și garanțiile pentru exercitarea lor.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Drepturile electorale ale cetățenilor români

- Drepturile electorale sunt prin excelență drepturi cetățenești fundamentale grupate în categoria distinctă a drepturilor exclusiv politice, adică pot fi exercitate de cetățeni numai pentru participarea la guvernare.
- Unele drepturi electorale sunt prevăzute în Constituție respectiv cele care au caracter fundamental iar celelalte în legea electorală.
- Tradițional sunt considerate fundamentale și înscrise în Constituție *dreptul de a alege și dreptul de a fi ales*.
- Unele state au prevăzut, în corelație cu acestea, dreptul de revocare în sensul că partide politice sau grupuri organizate de cetățeni au dreptul să-i revoce pe membrii parlamentului.
- Cele mai multe dintre cele care permiteau revocarea erau fostele țări comuniste.

i N F O L e x

POCA/491/126354

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- Drepturile electorale sunt prin excelență drepturi cetățenești fundamentale grupate în categoria distinctă a drepturilor exclusiv politice, adică pot fi exercitate de cetățeni numai pentru participarea la guvernare.
- Unele drepturi electorale sunt prevăzute în Constituție respectiv cele care au caracter fundamental iar celelalte în legea electorală.
- Tradițional sunt considerate fundamentale și înscrise în Constituție **dreptul de a alege și dreptul de a fi ales**.
- Unele state au prevăzut, în corelație cu acestea, dreptul de revocare în sensul că partide politice sau grupuri organizate de cetățeni au dreptul să-i revoce pe membrii parlamentului.
- Cele mai multe dintre cele care permiteau revocarea erau fostele țări comuniste.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

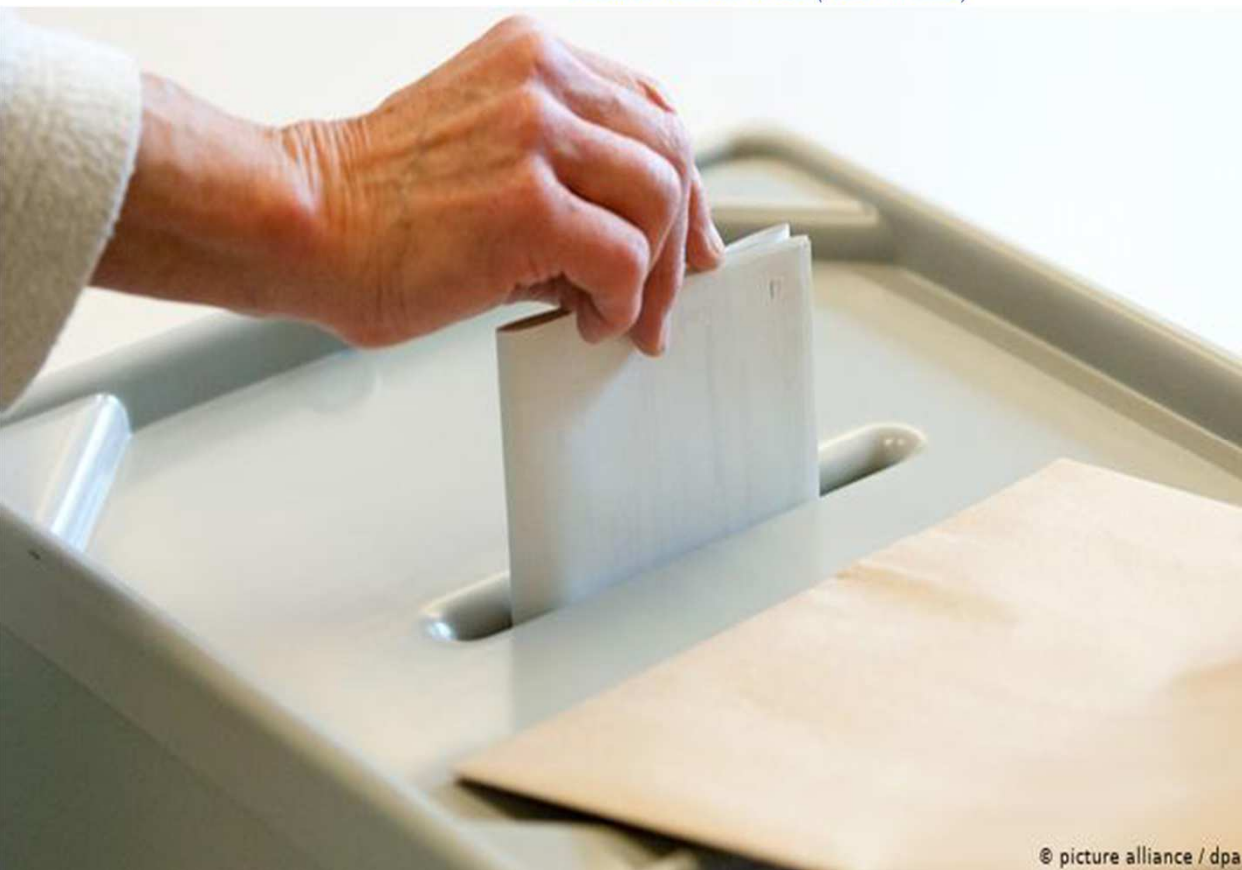
UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

© picture alliance / dpa

Dreptul la vot

- Dreptul de vot ne indică cine și în ce condiții poate alege, în România el fiind universal, egal, direct, secret și liber exprimat.
- Acest drept este recunoscut de Constituția României, republicată, prin art.36.
- *Universalitatea votului*
- Constă în aceea că cetățenii români, dacă îndeplinesc condițiile de vârstă, aptitudini intelectuale sau morale au dreptul de a vota.
- O distincție frecvent întâlnită este cea dintre votul universal și votul restrâns pe care îl putem denumi și vot selectiv.
- La rândul său votul restrâns are două variante și anume: votul cenșitar și votul capacitar.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infotex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- Votul cenșitar era condiționat de averea pe care cetățeanul trebuia să o posede pentru a putea vota, motiv pentru care deseori era denumit și votul contribuabililor.
- Censul de avere a fost completat în decursul istoriei și prin alte cenșuri cum ar fi:
  - censul de domiciliu – presupune ca cetățeanul, pentru a vota, trebuie să locuiască o perioadă de timp în localitatea respectivă;
  - censul de sex – a înlăturat mult timp femeile de la alegeri;
  - censul de vârstă – constituia opreliște în exercitarea dreptului de vot aplicată tineretului.
- Votul capacitar_– implică un anumit grad de educație al alegătorului (de exemplu în SUA dreptul de vot era acordat numai persoanelor care știau să scrie și să citească, în ideea de a exclude de la vot populația de culoare, mai puțin instruită).

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- **Votul universal este o necesitate într-un stat de drept și democratic unde, în condițiile legii toate persoanele trebuie chemate la urne.**
- **Universalitatea ca trăsătură a dreptului de vot a cunoscut o evoluție specifică sistematizată în trei etape și anume votul universal masculin, accesul femeilor la alegeri și scăderea vârstei minime admisibile.**
- **În România, o persoană poate vota dacă: este cetățean român, are vârsta minimă de 18 ani, împliniți până în ziua alegerilor inclusiv, este în deplinătatea facultăților mintale și are aptitudinea morală de a vota.**

i N F O L e x

POCA/491/126354

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- Doua probleme juridice s-ar putea pune, una privind persoanele arestate preventiv iar cealaltă privind persoanele condamnate de instanțele de judecată:
- Cu privire la prima categorie, nu există niciun impediment ca ele să-și exercite dreptul la vot întrucât aceste persoane se bucură de prezumția de nevinovăție și de exercitarea deplină a drepturilor politice.
- În ceea ce privește a doua categorie trebuie subliniat că, în temeiul art. 53 din Constituția României, republicată, este posibilă restrângerea exercițiului unor drepturi dar numai în cazurile stabilite prin lege.

i N F O L e x

POCA/491/126354

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- În art. 66 din Codul penal se prevede *pedeapsa complementară* a interzicerii unor drepturi, printre care la lit. a) „dreptul de a alege și a fi ales în autoritățile publice sau în funcțiile electivice publice”.
- Pedeapsa complementara se poate aplica de instanța de judecată numai dacă pedeapsa principală stabilită este de cel puțin 2 ani închisoare iar față de natura sau gravitatea infracțiunii comise această pedeapsă este necesară.
- Executarea pedepsei interzicerii unor drepturi începe după executarea pedepsei închisorii, după grațierea totală sau a restului de pedeapsă ori după prescripția executării pedepsei.
- De asemenea în art. 65 din Codul penal se prevăd *pedepsele accesorii* care constau în interzicerea tuturor drepturilor prevăzute în art. 66, deci și cel cu privire la dreptul de vot, până la executarea pedepsei cu închisoarea. Pentru cele în care modalitatea de executare este alta decât cea privativă de libertate pedepsele accesorii rămân la aprecierea instanței.

POCA/491/126354

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Egalitatea dreptului

- Exprimă, în domeniul drepturilor electorale, principiul egalității în drepturi a cetățenilor.
- Votul egal se realizează dacă fiecare cetățean are dreptul la un singur vot pentru alegerea aceluiași organ iar circumscripțiile electorale pentru alegerea aceluiași organ sunt egale ca număr de locuitori.
- Procedee electorale care au fost practicate și în care egalitatea votului nu a fost respectată sunt:
- - Geografia electorală – folosită pentru a dezavantaja cartiere sau localități unde locuiesc adversari politici și unde se formează circumscripții electorale foarte mari stabilindu-se un număr egal de mandate cu alte circumscripții mult mai mici unde locuiesc susținătorii partidului de guvernământ.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- - Colegiile electorale – constituite pe baza de avere sau profesioni, inegale din punct de vedere al numărului alegătorilor care acorda un număr egal de mandate.
- - Votul plural – este un procedeu potrivit căruia unii alegători dispun de mai multe voturi decât ceilalți, în aceeași circumscripție electorală, dacă îndeplinesc anumite condiții cum ar fi: averea, titluri științifice, număr de copii, etc.
- - Votul multiplu – este asemănător votului plural dar se aplică în circumscripții electorale diferite.
- - Prima electorală – este utilizat în perioade de criza politică, atunci când partidul de guvernământ nu reușește să obțină majoritatea în alegeri și consta într-un plus de mandate ce se atribuie partidului politic ce a obținut în alegeri un anumit procent de voturi.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Votul direct

- Consta în aceea ca alegatorii isi exprima direct și personal votul privind candidații propuși la ocuparea funcțiilor electiv.
- În istorie s-a utilizat și încă se mai folosește votul indirect de exemplu în alegerea președintelui SUA unde cetățenii aleg electorii iar acesta îl aleg pe președinte iar în Franța în ceea ce privește alegerea Senatului.
- În mod cert votul direct este mai democratic decât votul indirect.

i N F O L e x

POCA/491/126354

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Secretul votului

- Exprima posibilitatea cetățenilor de a-și manifesta liber voința lor fără ca această voință să poată fi cunoscută de alte persoane.
- Legea electorală prevede garanțiile necesare asigurării secretului votului cum ar fi:
  - - toate buletinele de vot să fie uniforme, fără semne distinctive;
  - - ștampilele să fie identice, executate după modelul legal stabilit;
  - - secțiile de votare să fie prevăzute cu cabine de votare unde alegatorul intră singur, etc.

i N F O L e x

POCA/491/126354

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Votul liber exprimat

- **Votul liber exprimat** este posibilitatea cetățeanului de a participa sau nu la alegeri și este alternativa votului obligatoriu care a existat în România în perioada comunistă și care se practică astăzi în Italia și Belgia.

i N F O L e x

POCA/491/126354

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Dreptul de a fi ales

- Este reglementat în art. 37 din Constituție și din analiza textului rezultă că o persoană poate fi aleasă ca deputat, senator sau șef de stat sau în alte organe reprezentative dacă are drept de vot și îndeplinește celelalte condiții enumerate.
- Prin art. 38, articol introdus urmare a revizuirii Constituției noastre în anul 2003, se prevede și dreptul cetățenilor români de a fi aleși în Parlamentul European în condițiile aderării României la Uniunea Europeană.
- Potrivit dispozițiilor art. 16 alin. 3 funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare pot fi ocupate de persoanele care au cetățenia română și domiciliul în Romania.
- Derogările de la acest text se aplica corelativ cu dispozițiile legii romane privind dubla cetățenie iar prin al. 4 introdus prin Legea de revizuire a Constituției s-a prevăzut și dreptul cetățenilor Uniunii Europene, în condițiile aderării României la aceasta, de a alege și a fi aleși și în autoritățile administrației publice locale.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

- O altă condiție constituțională se refera la interdicția prevăzută la art. 40 alin.3 în sensul în care persoanelor să le fie interzisă asocierea în partide politice, precum sunt judecătorii Curții Constituționale, avocații poporului, magistrații, membrii activi ai armatei, polițiștii și alte categorii de funcționari publici stabilite prin lege organică.
- Dacă una dintre aceste persoane dorește să participe la alegeri o poate face numai dacă demisionează din funcția pe care o deține, iar demisia să fie dovedită la data înregistrării candidaturii.
- În fine, Constituția impune limite de vârstă candidaților care trebuie să fi împlinit, până în ziua alegerilor inclusiv, vârsta de cel puțin 23 de ani pentru a fi aleși în Camera Deputaților sau în organele administrației publice locale, cel puțin 33 de ani pentru a fi aleși în Senat și cel puțin 35 de ani pentru a fi aleși în funcția de Președinte al României.

i N F O L e x
POCA/491/126354

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Scrutinul

- Prin scrutin, de la latinescul „scrutinium” se înțelege modalitatea în care alegatorii desemnează deputații, senatorii, consilierii, etc.
- În prezent se practica două sisteme diferite prin modul de atribuire a mandatelor: sistemul majoritar și sistemul reprezentării proporționale.

Sistemul majoritar

- Este sistemul în care candidații au obținut cel mai mare număr de voturi și cunoaște și el două variante și anume uninominal sau de listă și în unul sau două scrutinuri.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolox.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Scrutinul uninominal presupune ca alegătorul să voteze pentru un singur candidat într-o singură circumscripție electorală.

Dintre avantajele și dezavantajele acestui sistem enumerăm:

- creează posibilitatea unei legături mai strânse între aleși și alegători;
- conduce la o majoritate parlamentară mai stabilă, parlamentul devine mai mult un corp de elita micșorându-se caracterul politic;
- implica cheltuieli mai mari atât pentru candidați cât și pentru circumscripțiile electorale;
- nu este un procedeu optim pentru exprimarea pluralismului politic, are o tendință de centralizare.

i N F O L e x

POCA/491/126354

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- Scrutinul pe listă presupune ca alegătorul să aleagă mai mulți candidați în sensul de a vota pentru o listă de candidați, fiind mai mult o opțiune politică pentru un partid.
- Scrutinul de listă poate fi complicat prin posibilitatea acordării cetățeanului dreptul de a modifica lista candidaților prin sistemul panașajului sau cel al votului preferențial.
- Panașajul da posibilitatea alegătorului să întocmească el însuși o listă de candidați dintre cei prezentați de pe mai multe liste.
- Votul preferențial dă posibilitatea alegătorului să modifice ordinea de pe lista candidaților propuși.
- Atunci când în sistemul scrutinului de listă nu se admite nici panașajul nici votul preferențial ne aflăm în prezența unei liste blocate, în sensul în care alegătorul este obligat să voteze lista în întregime fără a-i putea aduce nici o modificare.

i N F O L e x

POCA/491/126354

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Dintre avantajele și dezavantajele acestui sistem enumerăm:

- presupune condiționarea legată de realizarea unui procent minim ce trebuie întrunit la nivel național (deci partidele cu un număr mai mic de voturi decât pragul fixat nu vor primi nici un mandat);
- presupune o ruptură între ales și alegatori;
- presupune multiple dificultăți procedurale legate de calculul și împărțirea mandatelor.

i N F O L e x

POCA/491/126354

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Unul sau două tururi de scrutin

- Suntem în prezența unui singur tur de scrutin atunci când legea stabilește ca mandatul se atribuie imediat candidatului care se află în frunte, fiindu-i suficientă majoritatea simplă sau relativă.
- Dacă prin lege este stabilit un al doilea tur de scrutin el se practica atunci când în primul tur sunt aleși numai acei candidați care au obținut majoritatea absolută adică jumătate plus unul din numărul cetățenilor înscriși pe lista de alegatori, pentru ceilalți candidați organizând-se un al doilea tur când obținerea majorității relative este suficientă.
- În acest sens în țara noastră, potrivit Constituției, este declarat Președinte al României din primul tur candidatul care a obținut majoritatea de voturi a alegatorilor înscriși pe lista electorală. În cazul în care nici unul dintre candidați nu a întrunit această majoritate se organizează un al doilea tur la care participă primii doi candidați clasificați în ordinea voturilor din primul tur.
- În al doilea tur de scrutin este declarat câștigător candidatul care obține cele mai multe voturi.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Sistemul reprezentării proporționale

- Este sistemul care asigură și reprezentarea minorităților politice din fiecare circumscripție în proporție cu numărul voturilor obținute.
- Reprezentarea proporțională presupune scrutin de lista într-un singur tur care permite atribuirea mandatelor atât majorității cât și minorității.

Sisteme electorale mixte

- Acestea rezultă din combinarea sistemului majoritar și a celui al reprezentării proporționale.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Drepturile electorale ale cetățenilor europeni

Drepturile individuale ale cetățenilor și cetățenia europeană sunt consacrate în:

- Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene;
- Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE);
- articolul 9 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE).

Aceste drepturi sunt un factor esențial în procesul de formare a identității europene.

Un stat membru poate fi sancționat dacă încalcă grav valorile de bază ale Uniunii.

- Pentru toți cetățenii UE cetățenia înseamnă pe lângă alte drepturi, și dreptul de a alege și de a fi aleși în Parlamentul European, precum și la alegerile locale în statul membru unde își au reședința [articolul 22 alineatul (1) din TFUE], în aceleași condiții ca și resortisanții aceluși stat (pentru normele privind participarea la alegerile locale, Directiva 94/80/CE din 19 decembrie 1994, iar pentru normele privind alegerile în Parlamentul European Directiva 93/109/CE din 6 decembrie 1993).

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- Alegând Parlamentul European prin sufragiu direct, cetățenii UE își exercită unul dintre drepturile esențiale ale Uniunii Europene, și anume participarea democratică la procesul de decizie politică în Europa (articolul 39 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene).
- În ce privește modalitățile de alegere a membrilor săi, Parlamentul a solicitat dintotdeauna instituirea unui sistem electoral uniform în toate statele membre.
- Articolul 223 din TFUE prevede că Parlamentul European elaborează un proiect pentru a stabili dispozițiile necesare care să permită alegerea membrilor săi prin vot universal direct în conformitate cu o procedură uniformă în toate statele membre sau în conformitate cu principii comune tuturor statelor membre.

i N F O L e x
POCA/491/126354

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Infracțiunile și contravențiile electorale

Infracțiunile electorale

Infracțiunile electorale sunt prevăzute în art. 385-393 din Codul penal și se referă la toate categoriile de alegeri (prezidențiale, parlamentare, locale, referendum sau europarlamentare).

Infracțiunile electorale sunt următoarele:

- împiedicarea exercitării drepturilor electorale;
- coruperea alegătorilor;
- fraudă la vot;
- fraudă la votul electronic;
- violarea confidențialității votului;
- nerespectarea regimului urnei de vot;
- falsificarea documentelor și evidențelor electorale.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Împiedicarea exercitării drepturilor electorale (art. 385 Cod penal)

- Împiedicarea, prin orice mijloace, a liberului exercițiu al dreptului de a alege sau de a fi ales se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani.
- O altă formă asimilată de lege cu împiedicarea exercitării drepturilor electorale este: atacul, prin orice mijloace, asupra localului secției de votare, care se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
- Este de semnalat că incriminarea este destul de ambiguă, exprimarea „atac, prin orice mijloace, asupra localului secției...” lăsând loc unor interpretări variate.
- De exemplu, aruncarea cu produse alimentare (roșii, ouă etc.) în clădirea respectivă, ar putea fi considerat atac, prin orice mijloace.
- Desigur, fapta nu este una de lăudat, dar posibilitatea de a o califica drept infracțiune este exagerată.
- Tentativa împiedicării exercitării drepturilor electorale se pedepsește, fiind prevăzută expres în art. 393 Cod penal.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Coruperea alegătorilor (art. 386 Cod penal)

- Oferirea sau darea de bani, de bunuri ori de alte foloase în scopul determinării alegătorului să voteze sau să nu voteze o anumită listă de candidați ori un anumit candidat se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
- Pot fi oferite în scopul determinării alegătorului să voteze sau să nu voteze într-un anumit fel doar bunuri (nu și bani sau alte foloase) cu valoare simbolică, inscripționate cu însemnele unei formațiuni politice
- Tentativa nu se pedepsește, pentru că legea nu prevede expres sancționarea tentativei.

i N F O L e x

POCA/491/126354

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Frauda la vot (art. 387 Cod penal)

Fapta persoanei care votează:

- fără a avea acest drept;
- de două sau mai multe ori;
- prin introducerea în urnă a mai multor buletine de vot decât are dreptul un alegător;
- prin utilizarea unei cărți de alegător sau a unui act de identitate nul ori fals;
- prin utilizarea unui buletin de vot fals.

Se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi (amenda penală aplicabilă este între 1.800 și 150.000 lei, având în vedere regulile de calcul din art. 61 Cod penal)

Tentativa de fraudă la vot se pedepsește, fiind prevăzută expres în art. 393 Cod penal.

i N F O L e x

POCA/491/126354

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infoplex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Frauda la votul electronic (art. 388 Cod penal)

- Tipărirea și utilizarea de date de acces false, accesarea frauduloasă a sistemului de vot electronic sau falsificarea prin orice mijloace a buletinelor de vot în format electronic se pedepesc cu închisoarea de la unu la 5 ani.
- Tentativa de fraudă la votul electronic se pedepsește, fiind prevăzută expres în art. 393 Cod penal
- Este o incriminare care anticipează o reglementare care în prezent nu există în materie electorală, cea a votului electronic.
- Folosirea actuală a votului electronic în Parlament, la adoptarea actelor normative, nu intră sub incidența acestui articol, întrucât incriminarea privește doar infracțiuni electorale, deci care se află în strânsă și directă legătură cu procesul alegerilor.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Violarea confidențialității votului (art. 389 Cod penal)

- Violarea prin orice mijloace a secretului votului se pedepsește cu amendă (amenda penală aplicabilă este între 600 și 90.000 lei, având în vedere regulile de calcul din art. 61 Cod penal).
- Dacă fapta a fost comisă de un membru al biroului electoral al secției de votare, pedeapsa este închisoare de la 6 luni la 3 ani sau amendă și interzicerea exercitării unor drepturi (amenda penală aplicabilă este între 1.800 și 150.000 lei, având în vedere regulile de calcul din art. 61 Cod penal).
- Tentativa de violare a confidențialității votului se pedepsește, fiind prevăzută expres în art. 393 Cod penal.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolox.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Nerespectarea regimului urnei de vot (art. 390 Cod penal)

- Deschiderea urnelor, înainte de ora stabilită pentru închiderea votării, se pedepsește cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi (amenda penală aplicabilă este între 1.800 și 150.000 lei, având în vedere regulile de calcul din art. 61 Cod penal).
- Încredințarea urnei speciale altor persoane decât membrilor biroului electoral al secției de votare ori transportarea acesteia de către alte persoane sau în alte condiții decât cele prevăzute de lege se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi (amenda penală aplicabilă este între 1.200 și 120.000 lei, având în vedere regulile de calcul din art. 61 Cod penal).
- Tentativa de nerespectare a regimului urnei de vot se pedepsește, fiind prevăzută expres în art. 393 Cod penal.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Falsificarea documentelor și evidențelor electorale (art. 391 Cod penal)

Se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării unor drepturi:

- falsificarea prin orice mijloace a înscrisurilor de la birourile electorale;
- înscrierea în copia de pe lista electorală permanentă ori de pe lista electorală complementară a unor persoane care nu figurează în această listă.

Se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi:

- introducerea în uz sau folosirea unui program informatic cu vicii care alterează înregistrarea ori însumarea rezultatelor obținute în secțiunile de votare sau determină repartizarea mandatelor în afara prevederilor legii
- introducerea de date, informații sau proceduri care duc la alterarea sistemului informațional național necesar stabilirii rezultatelor alegerilor

Tentativa de falsificare a documentelor și evidențelor electorale se pedepsește, fiind prevăzută expres în art. 393 Cod penal.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Contravențiile electorale

Contravențiile prevăzute de Legea alegerilor prezidențiale

- Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României prevede numeroase contravenții legate de pregătirea și desfășurarea alegerilor prezidențiale. După cuantumul amenzilor contravenționale prevăzute, acestea sunt împărțite pe trei categorii:

Se sancționează cu amenda contravențională de la 4.500 lei la 10.000 lei, următoarele fapte:

- **înscrierea cu bună știință a unui alegător în mai multe liste electorale permanente, înscrierea în listele electorale sau tabelele electorale a unor persoane fictive ori care nu au drept de vot;**
- **neluarea de către organizatori a măsurilor necesare desfășurării normale a adunărilor electorale;**
- **distribuirea și consumarea de băuturi alcoolice în timpul adunărilor electorale;**
- **tipărirea fără drept de buletine de vot, în vederea utilizării acestora în ziua alegerii;**

i N F O L e x

POCA/491/126354

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

- **înmânarea buletinului de vot unui alegător care nu prezintă actul de identitate ori care refuză să semneze în lista electorală sau tabelul electoral în care este înscris pentru primirea buletinului de vot și a ștampilei cu mențiunea «VOTAT»;**
- **neaplicarea pe actul de identitate a ștampilei cu mențiunea „VOTAT” sau a timbrului autocolant, după caz;**
- **reținerea actului de identitate, fără motive întemeiate, de către membrii biroului electoral al secției de votare;**
- **nerespectarea dispozițiilor privitoare la sondajele de opinie.**

i N F O L e x

POCA/491/126354

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- Se sancționează cu amenda contravențională de la de la 1.500 lei la 4.500 lei, următoarele fapte:
- **semnarea pe lista de sustinatori pentru mai mult de un candidat;**
  - **încălcarea dispozițiilor privind conținutul listei de sustinatori;**
  - **folosirea de către un candidat a semnului electoral înregistrat la Biroul Electoral Central de către un alt candidat;**
  - **refuzul de a se conforma dispozițiilor președintelui biroului electoral al secției de votare cu privire la asigurarea ordinii în localul de vot și în împrejurimi;**

i N F O L e x

POCA/491/126354

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- **continuarea propagandei electorale după încheierea acesteia;**
- **sfătuirea în ziua votării a alegătorilor la sediul secțiilor de votare să voteze sau să nu voteze un anumit candidat;**
- **nerespectarea dispozițiilor privind delimitarea, numerotarea și stabilirea secțiilor de votare;**
- **comercializarea și consumul băuturilor alcoolice în ziua votării, între orele 7⁰⁰-21⁰⁰, în localul de votare, în curtea acestuia, în intrările în curte, în jurul localului de vot, precum și pe străzi și în piețe publice, până la o distanță de 500 m.**

i N F O L e x

POCA/491/126354

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- Se sancționează cu amenda contravențională de la de la 1.000 lei la 2.500 lei, următoarele fapte:
- **păstrarea listelor electorale permanente în condiții necorespunzătoare;**
  - **neefectuarea la termen a comunicărilor prevăzute de lege și neoperarea acestora în listele electorale permanente;**
  - **efectuarea de operațiuni în listele electorale permanente de către persoane neautorizate;**
  - **necomunicarea către Autoritatea Electorală Permanentă a modificărilor operate în lista electorală permanent;**
  - **neafișarea pe pagina proprie de internet a Biroul Electoral Central a candidaturilor și semnelor electorale definitive, în cel mult 24 de ore de la ramanerea lor definitiva;**

i N F O L e x
POCA/491/126354

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

- **distrugerea, deteriorarea, murdărirea, acoperirea prin scriere sau în orice mod a listelor electorale permanente, a copiilor de pe acestea sau a tabelelor electorale;**
- **nerespectarea dispozițiilor din lege care prevad dreptul candidaților, partidelor și cetățenilor să își exprime opiniile în mod liber și fără nicio discriminare, pe durata desfășurării campaniei electorale;**
- **efectuarea, fără acreditare sau în alte condiții decât cele din acreditare, de sondaje de opinie la ieșirea de la urne;**
- **vandalizarea afisajului electoral (distrugerea, deteriorarea, murdărirea, acoperirea prin scriere sau în orice mod a platformelor-program afișate sau a oricăror altor afișe ori anunțuri de propagandă electorală tipărite);**

i N F O L e x

POCA/491/126354

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- **refuzul de a permite accesul persoanelor acreditate în localul secției de votare, cu excepția cazurilor în care președintele biroului electoral al secției de votare limitează accesul persoanelor acreditate în localul secției de votare din cauza mărimii acestuia;**
- **refuzul de a primi și înregistra o întâmpinare, contestație sau orice altă cerere, formulată în scris;**
- **nerespectarea dispozițiilor privind citirea cu voce tare a opțiunii exprimate pe buletinul de vot;**
- **încălcarea de către membrii birourilor electorale a obligației de a participa la activitatea acestor birouri;**
- **refuzul președintelui biroului electoral sau al locțiitorului acestuia de a elibera o copie certificată de pe procesul-verbal persoanelor îndreptățite potrivit prevederilor prezentei legi.**

i N F O L e x

POCA/491/126354

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Contravențiile prevăzute de Legea alegerilor europarlamentare

Se sancționează cu amenda contravențională de la de la 500 lei la 10.000 lei, următoarele fapte:

- înscrierea cu bună știință a unui alegător în mai multe liste electorale permanente sau speciale;
- înscrierea în listele electorale a unor persoane fictive ori care nu au drept de vot;
- neluarea de către organizatori a măsurilor necesare desfășurării normale a adunărilor electorale;
- distribuirea de băuturi alcoolice în timpul adunărilor electorale;
- consumarea de băuturi alcoolice în timpul adunărilor electorale;
- tipărirea, fără drept, de buletine de vot în vederea utilizării acestora în ziua alegerilor;

i N F O L e x

POCA/491/126354

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- înmânarea buletinului de vot unui alegător care nu prezintă actul/documentul de identitate;
- înmânarea buletinului de vot unui alegător care refuză să semneze în lista electorală în care este înscris pentru primirea buletinului de vot și a ștampilei;
- nerespectarea art. 46 al. 8, care prevede: *“Prezența oricărei persoane în cabinetele de vot, în afara celei care votează, este interzisă. Alegătorul care din motive temeinice, constatate de președintele biroului electoral al secției de votare, nu poate să voteze singur are dreptul să cheme în cabina de votare un însoțitor ales de el, pentru a-l ajuta. Acesta nu poate fi din rândul observatorilor sau al membrilor biroului electoral al secției de votare.”*;
- neaplicarea ștampilei cu mențiunea „VOTAT” sau a timbrului autocolant pe actul/documentul de identitate;
- reținerea, fără motive întemeiate, a actului/documentului de identitate de către membrii biroului electoral al secției de votare;

i N F O L e x

POCA/491/126354

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Se sancționează cu amenda contravențională de la de la 1.500 lei la 4.500 lei, următoarele fapte:

- semnarea listei de susținători cu încălcarea art. 18, care prevede: *“(1) Un alegător poate susține un singur/o singură partid politic, alianță politică, alianță electorală, organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale sau candidat independent.”*
- folosirea semnelui electoral înregistrat la BEC de altcineva;
- refuzul de a se conforma dispozițiilor președintelui biroului electoral al secției de votare cu privire la asigurarea ordinii în localul de vot și în împrejurimi;
- continuarea propagandei electorale după încheierea acesteia;
- sfătuirea în ziua votării a alegătorilor la sediul secțiilor de votare să voteze sau să nu voteze un anumit partid politic, alianță politică, alianță electorală, organizație a cetățenilor aparținând unei minorități naționale ori candidat independent;
- încălcarea condițiilor de acreditare de către persoanele acreditate și operatorii de sondaj ai institutelor de sondare a opiniei publice, ai societăților comerciale ori ai organizațiilor neguvernamentale care au fost acreditate de Biroul Electoral Central prin decizie;

i N F O L e x

POCA/491/126354

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Se sancționează cu amenda contravențională de la de la 1.000 lei la 2.500 lei, următoarele fapte:

- păstrarea registrelor cu listele electorale permanente sau a registrelor cu listele electorale speciale în condiții necorespunzătoare;
- neefectuarea la termen a comunicărilor prevăzute de lege și neoperarea acestora în listele electorale permanente și în listele electorale speciale;
- efectuarea de operațiuni în listele electorale permanente și în listele electorale speciale de către persoane neautorizate;
- necomunicarea către judecătorii a modificărilor operate în exemplarul listei electorale permanente sau al listei electorale speciale existente la primărie;
- încălcarea dispozițiilor referitoare la afișarea propunerilor de candidaturi;

i N F O L e x

POCA/491/126354

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- distrugerea, deteriorarea, murdărirea, acoperirea prin scriere sau în orice mod a listelor electorale;
- afișarea listelor electorale și a copiilor de pe acestea;
- vandalizarea afisajului electoral;
- acceptarea de către o persoană de mai multe ori a candidaturii la aceleași alegeri pentru Parlamentul European;
- nerespectarea deciziilor și hotărârilor birourilor electorale;
- nerespectarea hotărârilor și instrucțiunilor Autorității Electorale Permanente;
- refuzul de a permite accesul persoanelor acreditate în localul secției de votare, cu excepția cazurilor în care președintele biroului electoral al secției de votare limitează accesul persoanelor acreditate în localul secției de votare datorită mărimii acestuia;
- refuzul de a primi și înregistra o sesizare scrisă;

i N F O L e x

POCA/491/126354

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

- nerespectarea condițiilor de numărare a buletinelor de vot și de consemnare a rezultatului votării;
- întocmirea de către birourile electorale ale secțiilor de votare a proceselor-verbale, cu încălcarea dispozițiilor legii;
- purtarea pe durata votării, de către membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare, persoanele însărcinate cu paza sau de către persoanele acreditate, de ecusoane, insigne ori alte însemne de propagandă electorală;
- încălcarea de către membrii birourilor electorale a obligației de a participa la activitatea acestor birouri;
- refuzul președintelui biroului electoral sau al locțiitorului acestuia de a elibera o copie certificată de pe procesul-verbal persoanelor îndreptățite;
- folosirea minorilor cu vârsta sub 16 ani pentru distribuirea sau amplasarea de materiale de propagandă electorală;
- difuzarea, după încheierea campaniei electorale, de mesaje electorale în format audio, vizual sau mixt pe ecrane digitale amplasate în locuri publice ori private, precum și prin intermediul unor vehicule special amenajate.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Constatarea contravențiilor și a infracțiunilor

Potrivit legilor electorale amintite mai sus, **constatarea și sancționarea contravențiilor** legate de alegeri se face de către unul dintre agenții constatatori abilitați de lege respectiv:

- – **ofițerii, agenții și subofițerii din cadrul poliției și jandarmeriei** (pentru contravenții ce țin de ordinea și liniștea publică)
- – **președintele biroului electoral** județean, biroului electoral de sector sau al biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate (pentru faptele săvârșite de către membrii biroului electoral)
- – **președintele biroului electoral ierarhic superior**, în cazul săvârșirii contravențiilor de către președinții birourilor electorale ierarhic inferioare sau de către loctiitorii acestora.
- – **președintele Biroului Electoral Central.**
- – **împuterniciții președintelui Autorității Electorale Permanente.**
- – **Consiliul Național al Audiovizualului.**

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- În cazul **infracțiunilor**, situația este oarecum diferită de cea a contravențiilor, în sensul că infracțiunile pot fi constatate și ulterior datei comiterii, nu doar în momentul săvârșirii.
- În cazul unei infracțiuni electorale, sesizarea poate fi adresată poliției sau parchetului, după regulile generale de sesizare în legătură cu săvârșirea unei fapte penale prevăzute în Codul penal.
- Dacă un cetățean asistă la comiterea unei infracțiuni și, cu acea ocazie, efectuează fotografii/înregistrări, este util să pună la dispoziția organului de urmărire penală (poliție, procuror) acele fotografii/înregistrări, pentru inițierea sau continuarea cercetării/urmăririi penale.

i N F O L e x

POCA/491/126354

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Vă multumim!

Universitatea *Spiru Haret*
<https://infolex.snsr.ro/>
<http://spiruharet.ro>

i N F O L e x

POCA/491/126354

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

